

**ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Ανεξάρτητη Αρχή
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 6/2020

Τσιομπάνου Μ. Αικατερίνη
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
Ταχ. Δ/ση : Δημοκρατίας 27
Ταχ. Κώδικας : 50131, Κοζάνη
Τηλ. Επικοινωνίας : 2461351560,6047707014

Προς

1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη
d.savvopoulos@pdm.gov.gr
2. Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΕ
Καστοριάς
a.vekiaris@kastoria.pdm.gov.gr
3. Διεύθυνση Αγροτικής
Οικονομίας & Κτηνιατρικής
ΠΕ Καστοριάς
p.petridis@kastoria.pdm.gov.gr
4. Διεύθυνση Διοικητικού
Οικονομικού ΠΕ Καστοριάς
m.sklavou@kastoria.pdm.gov.gr
5. ....

ΑΙΤΗΜΑ

Ο ..... είναι ιδιοκτήτης, εκδότης και διευθυντής της εβδομαδιαίας περιφερειακής εφημερίδας με την επωνυμία «.....» που εκδίδεται στην Καστοριά. Κατέθεσε το με αριθμό πρωτοκόλλου 17/16-6-2020 αίτημά του προς τον Περιφερειακό Συμπαραστάτη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με το οποίο ζητούσε να ελεγχθεί ο τρόπος που πραγματοποιούν οι Υπηρεσίες της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας τις υποχρεωτικές δημοσιεύσεις προκειμένου να διαπιστωθεί εάν γίνεται συστηματική ή περιστασιακή παραβίαση της νομοθεσίας που διέπει τη διαδικασία εις βάρος της εφημερίδας «.....».

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά

προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α` 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η όλη διαδικασία καταχώρησης των δημοσιεύσεων διέπεται από τους νόμους **3548/2007** και **2328/1995**.

A. Με το ν. **3548/2007** ρυθμίζεται ο τρόπος και η διαδικασία καταχώρησης των δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό τύπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ανωτέρω νόμου :

1. Ως **νομαρχιακές εφημερίδες νοούνται οι ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες** που έχουν την έδρα τους σε νομό εκτός των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης και δεν είναι πανελλήνιας κυκλοφορίας. Ως έδρα νοείται ο τόπος τον οποίο δηλώνει η εφημερίδα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και όπου λειτουργεί η διεύθυνση της εφημερίδας με την απαραίτητη εγκατάσταση οργανωμένου γραφείου και δίδονται οι κατευθύνσεις για την εμφάνιση της, για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τον έλεγχο της δημοσιογραφικής ύλης, καθώς επίσης και οι οδηγίες για την εκτύπωση της.

Στην περίπτωση δε εταιρειών που εκδίδουν εφημερίδες ως έδρα νοείται ο τόπος στον οποίο λειτουργεί η διεύθυνση της εφημερίδας με την απαραίτητη εγκατάσταση οργανωμένου γραφείου και δίνονται οι κατευθύνσεις, καθώς επίσης και οι οδηγίες σχετικά με την εμφάνιση, την ύλη και την εκτύπωση της.

α) Ως **ημερήσια νομαρχιακή εφημερίδα νοείται η εφημερίδα που εκδίδεται όχι λιγότερο από πέντε συνεχόμενες ημέρες την εβδομάδα.**

Το φύλλο της εφημερίδας που έχει τακτική κυκλοφορία πέραν των πέντε συνεχόμενων ημερών την εβδομάδα δεν πληροί, κατά την έννοια του νόμου αυτού, τις προϋποθέσεις αυτοτελούς εφημερίδας, έστω και αν εκδίδεται με παραλλαγμένο τον τίτλο της ημερήσιας νομαρχιακής εφημερίδας. Η έκδοση της ημερήσιας νομαρχιακής εφημερίδας κατά την έκτη ημέρα της εβδομάδας θεωρείται συνέχεια αυτής. Η έκδοση ημερήσιας νομαρχιακής

εφημερίδας κατά την έβδομη ημέρα της εβδομάδας πληροί τις προϋποθέσεις αυτοτελούς εβδομαδιαίας νομαρχιακής εφημερίδας, υπό την προϋπόθεση ότι συντάσσεται νομίμως από διαφορετική συντακτική ομάδα από εκείνη της ημερήσιας νομαρχιακής εφημερίδας, ανεξαρτήτως του αν φέρει τον ίδιο ή παραλλαγμένο τίτλο σε σχέση με εκείνον της ημερήσιας έκδοσης.

Ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες που εκδίδονταν κατά την έβδομη ημέρα της εβδομάδας τα πέντε τελευταία συναπτά έτη πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και περιλαμβάνονται στις υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 2, μπορεί να μετατρέψουν το έβδομο φύλλο τους σε εβδομαδιαία αυτοτελή περιφερειακή εφημερίδα με αυτοτελή αρίθμηση, έστω και αν διατηρούν την ίδια συντακτική ομάδα κατά το έτος της μετατροπής τους.

β) Ως εβδομαδιαία νομαρχιακή εφημερίδα νοείται η εφημερίδα που εκδίδεται μία φορά την εβδομάδα, σε τακτή ημέρα και χωρίς διακοπή.

2. Ως ημερήσιες και εβδομαδιαίες τοπικές εφημερίδες νοούνται οι εφημερίδες που έχουν την έδρα τους σε δήμο ή κοινότητα εντός των Νομών Αττικής ή Θεσσαλονίκης και δεν είναι πανελλήνιας κυκλοφορίας.

Η έννοια των ημερήσιων και εβδομαδιαίων τοπικών εφημερίδων καθορίζεται αντίστοιχα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

2B. Σε περίπτωση μετατροπής μίας ημερήσιας περιφερειακής ή τοπικής εφημερίδας σε εβδομαδιαία ή αντίστροφα δεν είναι δυνατός ο συνυπολογισμός του χρονικού διαστήματος κυκλοφορίας της, υπό την αρχική της μορφή, προκειμένου να κριθεί η συνδρομή της προϋπόθεσης του εδαφίου τρίτου της παραγράφου 2 του άρθρου 2.

3.Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται όλες οι δημοσιεύσεις των φορέων του, **κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α`65), Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως εκάστοτε ισχύει, σε νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες, εφόσον αυτές προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις ως υποχρεωτικές.**

Ειδικότερα, στις ανωτέρω δημοσιεύσεις υπάγονται:

[α) οι διακηρύξεις δημοπρασιών και προκηρύξεις διαγωνισμών των ως άνω φορέων, εξαιρουμένων των διαγωνισμών προσλήψεων προσωπικού],

***Η περίπτωση α ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ με την παρ. 1 περ. 35 του άρθρου 377 του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α 147/08.08.2016), η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 379 περ.12 του αυτού νόμου, ισχύει από 1.1.2021.

4. Οι νομαρχιακές και οι τοπικές εφημερίδες μπορούν να προβαίνουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3, στις δημοσιεύσεις του άρθρου αυτού, εφόσον πληρούν τις

προϋποθέσεις του άρθρου 2. Ειδικώς στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου γ` της παρ. 10 του **άρθρου 13** του ν. **2328/1995**, η ίδια επιχείρηση εκδίδει δύο ημερήσιες νομαρχιακές εφημερίδες σε διαφορετικούς νομούς, μπορεί να προβαίνει στις δημοσιεύσεις του άρθρου αυτού και από τις δύο προαναφερόμενες εφημερίδες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές εκδίδονται με άλλο τίτλο και πληρούν αυτοτελώς τις προϋποθέσεις του άρθρου 2.

Σε αυτή την περίπτωση ως έδρα της επιχειρήσεως νοείται η έδρα την οποία δηλώνει η εφημερίδα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ανωτέρω νόμου :

Κατανομή καταχωρίσεων

A. Νομαρχιακές εφημερίδες

["1. α) Οι περιλήψεις των διακηρύξεων και προκηρύξεων του εδαφίου α` της παραγράφου 3 του άρθρου 1 καταχωρίζονται υποχρεωτικά, με κριτήριο την προβλεπόμενη από τη διάταξη της παρ. 4 του **άρθρου 13** του ν. **2328/1995** (ΦΕΚ 159 Α`) **ίση κατανομή**, με την αμοιβή που καθορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, από τον αρμόδιο φορέα για λογαριασμό του οποίου δημοσιεύεται η προκήρυξη ή η διακήρυξη σε τουλάχιστον δύο ημερήσιες και μία εβδομαδιαία νομαρχιακές εφημερίδες, οι οποίες περιλαμβάνονται στην απόφαση του άρθρου 2 και οι οποίες έχουν την έδρα τους στο νομό, που θα λάβει χώρα η υπηρεσία ή η μελέτη, η προμήθεια αγαθών ή η εκτέλεση έργου, σύμφωνα με το αντικείμενο της διακήρυξης ή της προκήρυξης.

B. Με το ν. **2328/1995** ρυθμίζεται η ίση κατανομή των δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό τύπο.

Ειδικότερα με το άρθρο **13 παρ. 4 του ν. 2328/1995** ορίζεται ότι :

4. Οι προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 εδάφιο δ` και 2 του άρθρου 3 του ν.δ/τος 1263/1972, όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει, δημοσιεύσεις γίνονται για καθένα από τα κρατικά νομικά πρόσωπα, τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τις κοινωφελείς επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων, σε τουλάχιστον μια ημερήσια επαρχιακή εφημερίδα κάθε νομού και σε δύο επαρχιακές μη ημερήσιες εφημερίδες κάθε περιφέρειας. Καθénas από τους φορείς, που έχουν υποχρέωση να προβούν στις δημοσιεύσεις αυτές, ζητά από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. να του προσδιορίσει τις συγκεκριμένες εφημερίδες κάθε νομού και κάθε περιφέρειας αντίστοιχα, στις οποίες θα γίνουν οι δημοσιεύσεις. Ο προσδιορισμός αυτός

γίνεται με κριτήριο την ίση κατανομή των δημοσιεύσεων στις ημερήσιες επαρχιακές εφημερίδες που εμπίπτουν στα κριτήρια του άρθρου 1 του ν.δ/τος 1263/1972, όπως αυτό ισχύει και στις μη ημερήσιες επαρχιακές εφημερίδες που εμπίπτουν στα κριτήρια του άρθρου 2 του ν.4286/1963, όπως αυτό ισχύει και κυκλοφορούν ανελλιπώς για τρία (3) τουλάχιστον χρόνια.

Το άρθρο 1 του ν. **3548/2007** ορίζει με σαφήνεια ποιες είναι οι περιφερειακές (ημερήσιες και εβδομαδιαίες) εφημερίδες και ποιες είναι οι τοπικές (ημερήσιες και εβδομαδιαίες) εφημερίδες. Στη συνέχεια ορίζονται οι δημοσιεύσεις των φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου φορέα που υποχρεωτικά καταχωρούνται. Από τα ανωτέρω άρθρα συνάγεται ότι συμπεριλαμβάνονται στους φορείς του Δημοσίου οι ΟΤΑ α και β' βαθμού και ειδικότερα συμπεριλαμβάνονται οι διακηρύξεις δημοπρασιών και προκηρύξεις των διαγωνισμών τους. Εξαιρούνται ρητά οι δημοσιεύσεις που αφορούν τους διαγωνισμούς προσλήψεων προσωπικού. *Πρέπει να σημειωθεί ότι από 1-1-2021 καταργείται με την παρ. 1 περ. 35 του **άρθρου 377** του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α 147/08.08.2016)*

Με την με αριθμό ..... υπουργική απόφαση καθορίστηκαν οι ημερήσιες και εβδομαδιαίες νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες που έχουν τη δυνατότητα καταχώρησης δημοσιεύσεων των φορέων του δημοσίου. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή οι εφημερίδες της Καστοριάς που δικαιούνται να καταχωρίζουν τις ανωτέρω αναφερόμενες δημοσιεύσεις είναι: οι ημερήσιες εφημερίδες ..... και οι εβδομαδιαίες εφημερίδες .....

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης απέστειλε σχετικό ερώτημα στις υπηρεσίες της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς και είχε και προσωπική συνάντηση με το προσωπικό. Απάντησαν εγγράφως στον Περιφερειακό Συμπαραστάτη παρουσιάζοντας τις δημοσιεύσεις στις οποίες έχουν προβεί.

Ανάλογα με το είδος της πράξης δημοσιεύσεις προκηρύξεων και καταχωρήσεων γίνονται από τις κάτωθι διευθύνσεις :

- Διεύθυνση Διοικητικού Οικονομικού
- Διεύθυνση Τεχνικών έργων
- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Παράλληλα δημοσιεύσεις γίνονται από το γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη της ΠΕ Καστοριάς από το πρόγραμμα διαφημιστικής προβολής με καταχωρήσεις κοινωνικού περιεχομένου οι οποίες όμως **δεν συμπεριλαμβάνονται** στους περιορισμούς των διατάξεων περί ίσης κατανομής των υποχρεωτικών δημοσιεύσεων.

Από τις απαντήσεις των Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς δεν προέκυψε παραβίαση της υποχρέωσης ίσης κατανομής. Ειδικότερα :

-η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων με το με αριθμό ..... έγγραφό της απάντησε ότι τις κατανέμει κυκλικά και προσκόμισε σχετικό πίνακα,

-η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής με το με αριθμό ..... έγγραφό της απάντησε ότι δεν έχει προβεί σε καμία δημοσίευση το έτος 2019 και 2020 και ότι μόνο προέβη σε πληρωμή αναλογούντος ποσού δύο δημοσιεύσεων της Δ/σης Δασών Καστοριάς,

-η Διεύθυνση Διοικητικού Οικονομικού με το με αριθμό ..... έγγραφό της παρέθεσε πίνακα των δημοσιεύσεων των ετών 2019 και 2020,

-το δε γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη της ΠΕ Καστοριάς παρά το γεγονός ότι οι δημοσιεύσεις του δεν εμπίπτουν στις υποχρεωτικές καταχωρήσεις με το με αριθμό ..... έγγραφό του δήλωσε ότι υλοποιώντας το Πρόγραμμα Διαφημιστικής προβολής απέστειλε σε όλες τις τοπικές εφημερίδες ολοσέλιδες καταχωρήσεις και συνόψισε σχετικό πίνακα.

Σκοπός των νομοθετημάτων **3548/2007 και 2328/1995** είναι η κατοχύρωση της μεγαλύτερης δυνατής δημοσιότητας και διαφάνειας της διαδικασίας κατανομής των υποχρεωτικών δημοσιεύσεων αποτρέποντας την επιλεκτική δημοσίευση εκ μέρους της διοίκησης. Ο νομοθέτης αναγνωρίζει τη σημασία του Τύπου για την ορθή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και την προάσπιση όλων των ατομικών δικαιωμάτων με σπουδαιότερο την ελευθερία της έκφρασης. Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνει την ελευθερία του τύπου, αποτρέπει την άνιση μεταχείριση του τύπου και αποκλείει το ενδεχόμενο δημιουργίας σχέσεων αλληλεξάρτησης μεταξύ της Διοίκησης και του Τύπου. Για τους λόγους αυτούς η Περιφερειακή Συμπαραστάτης επισημαίνει στις Υπηρεσίες ότι η τήρηση της διαδικασίας για τις υποχρεωτικές δημοσιεύσεις είναι επιβεβλημένη και πρέπει να μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή της.

Η Περιφερειακή Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης
της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
ΤΣΙΟΜΠΑΝΟΥ Μ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω